

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
д.е.н., проф. Лоханова Н. О.

«___» _____ 20__ р.

**ВИПУСКНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра**

зі спеціальності 6.030509 «Облік та аудит»

за темою:

«Облік, контроль та аналіз готової продукції (на прикладі ТОВ «Агрофірма
Хлібна Нива»))»

Виконавець

студентка обліково–економічного факультету
групи 42

Бурлака Тетяна Василівна

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник

ст. викладач

(науковий ступінь, вчене звання)

Доценко Олена Валеріївна

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Одеса 2018

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ.....	5
1.1. Поняття, класифікація та оцінка готової продукції.....	5
1.2. Облік руху готової продукції.....	11
1.3. Проблемні питання пов'язані з обліком руху готової продукції.....	17
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ НА ТОВ «АГРОФІРМА ХЛІБНА НИВА».....	25
2.1. Загальна характеристика ТОВ «Агрофірма Хлібна Нива».....	25
2.2. Документальне оформлення руху готової продукції.....	36
2.3. Облік готової продукції та її реалізації на ТОВ «Агрофірма Хлібна Нива».....	38
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ТА ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ ВИПУСКУ І РЕАЛІЗАЦІЇ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ.....	42
3.1. Аналіз випуску і реалізації готової продукції на підприємстві.....	42
3.2. Внутрішній контроль випуску і реалізації готової продукції на ТОВ «Агрофірма Хлібна Нива».....	48
3.3. Шляхи вдосконалення обліку і внутрішнього контролю випуску та реалізації готової продукції.....	51
ВИСНОВКИ.....	56
Список використаних джерел.....	59
Додатки.....	64

ВСТУП

Актуальність теми полягає у тому, що більшість підприємств виготовляють якусь продукцію, яка є об'єктом ведення бухгалтерського обліку. Окрім цього, готова продукція являється основним елементом діяльності та найважливішим етапом досягнення мети, а саме отримання прибутку. Ефективне управління випуском та реалізацією готової продукції забезпечить фінансову рівновагу підприємства.

Вести фінансову бухгалтерію в Україні повинні усі підприємства. Це являється обов'язковою умовою. Фінансова бухгалтерія закріплює інформацію про витрати за певний період у поелементному розрізі, а саме: прибутки підприємства, стан кредиторської та дебіторської заборгованості, розміри фінансових інвестицій, стан джерел фінансування та інше. В основному інформація фінансового обліку потрібна зовнішнім користувачам, таким як органам податкової служби, банкам, біржам, покупцям та постачальникам, потенційним інвесторам тощо. Саме вони являються споживачами такої інформації.

Готова продукція – є частиною матеріально-виробничих запасів, які призначені для продажу. Рух готової продукції на підприємстві проходить в двох етапах:

- 1) надходження готової продукції на склад;
- 2) відвантаження готової продукції покупцям в порядку реалізації або при іншому її вибутті.

Останнім етапом кругообігу господарських запасів являється саме процес реалізації, тобто продаж виготовлених чи перепроданих товарів та послуг з одержанням грошового виторгу.

Питання, щодо обліку, контролю та аналізу готової продукції, розглядало багато вчених, як вітчизняних, так і зарубіжних. До них відносяться: Вороніна В. Л., Глібко В. М., Сопко В. В., Хом'як Р. Л., Шваб Л. І. та багато

інших. Із зарубіжних вчених це питання розглядали наступні: Хендерксен Е. С, Хонгрєн Ч. Т. та інші.

Метою даної роботи є теоретичне та практичне дослідження обліку готової продукції та її реалізації, а також аналіз і внутрішній контроль випуску і реалізації готової продукції.

Для досягнення поставленої мети, необхідно вирішити наступні **завдання**:

- визначити сутність готової продукції, її класифікацію, оцінку;
- дослідити облік руху готової продукції;
- розглянути документальне оформлення готової продукції та особливості обліку на ТОВ «Агрофірма Хлібна Нива», а також надати рекомендації стосовно обліку готової продукції;
- проаналізувати випуск та реалізацію готової продукції.

Предметом дослідження в даній роботі є бухгалтерський облік, аналіз, внутрішній контроль випуску готової продукції та її реалізація на виробничих підприємствах.

Об'єктом дослідження є процес виробництва та реалізації готової продукції на ТОВ «Агрофірма Хлібна Нива».

Методами дослідження є аналіз – для деталізації і розчленування об'єкта дослідження на окремі важливі складові елементи; синтез – для узагальнення розрізнених аспектів методики обліку.

Інформаційною базою виступають нормативні джерела, стосовно обліку готової продукції, первинні документи та реєстри бухгалтерського обліку, а також фінансова звітність.

Апробація результатів дослідження: результати наукового дослідження обговорювались на III Міжнародній студентській науково-практичній інтернет-конференції «Напрямки розвитку обліку, контролю та економічного аналізу в умовах глобалізації» (м. Одеса, 20 квітня 2017 р.).

ВИСНОВКИ

Отже, до готової продукції належить продукція, обробка якої закінчена та яка пройшла випробування, приймання, укомплектування згідно з умовами договорів, відповідає затвердженим стандартам, пройшла технічний контроль підприємства і здана на склад або замовнику (покупцю) згідно з діючим порядком прийняття продукції. Продукція являється результатом виробництва. Всі елементи виробничого процесу – сировина, матеріали, які перебувають на різних його стадіях – утворюють незавершене виробництво.

Випуск продукції з виробництва та передача її на склад оформлюється накладними, відомостями, приймально-здавальними документами, актами приймання, в яких вказується: дата, шифр цеху і складу, найменування продукції, номенклатурний номер, одиниці виміру, кількість, ціна за одиницю. Вони виписуються в двох примірниках, один з яких призначений для здавальника, а інший залишається на складі. Кількість виробів, що оприбутковуються на склад, їх вага та обсяг вимірюються, підраховуються і, при необхідності, зважуються.

Для узагальнення інформації про наявність та рух готової продукції підприємства використовується рахунок 26 «Готова продукція». За дебетом рахунку 26 «Готова продукція» відображається надходження готової продукції з власного виробництва. При списанні готової продукції з рахунку 26 «Готова продукція» сума відхилень фактичної виробничої собівартості від вартості за обліковими цінами, що відноситься до цієї продукції, визначається у відсотку, який обчислюється як відношення відхилень на залишок готової продукції на початок місяця та відхилень по продукції, яка здана на склад протягом місяця, до вартості продукції за обліковими цінами. Сума відхилень фактичної виробничої собівартості готової продукції від її вартості за обліковими цінами, що відноситься до реалізованої продукції, відображається за кредитом рахунку 26 "Готова продукція" і дебетом відповідних рахунків.

Проведене дослідження переконало нас в багатоаспектності теми дипломної роботи. Виробництво являє собою складний процес створення та перетворення будь-якого економічного продукту і є базисом будь-якої економічної системи. Господарські процеси у виробничому підприємстві беруть свій початок зі стадії надходження на підприємство ресурсів для виробництва продукції. В процесі самого виробничого процесу витрати на ресурси узагальнюються і утворюють основу готової продукції підприємства. Перехід продукції зі сфери виробництва в сферу звертання називають випуском готової продукції.

Далі матеріальні витрати у вигляді готової продукції складають запаси підприємства, призначені для подальшої реалізації. Процес реалізації являє собою сукупність операцій, внаслідок яких продукція, зроблена підприємством, переходить у власність покупця, а підприємство отримує грошові кошти. Таким чином, фінансове становище підприємства залежить саме від своєчасного випуску і реалізації готової продукції.

Об'єктом дослідження в дипломній роботі послужила фінансова документація підприємства ТОВ «Агофірма Хлібна Нива». Основна продукція хлібобулочні вироби, тваринництво та рослинництво. Підприємство являється сільськогосподарським.

В умовах конкуренції, з метою залучення покупців, необхідно розширювати асортимент і поліпшувати якість хлібобулочних виробів. Одним з важливих шляхів підвищення ефективності хлібопечіння є раціональне використання виробничих потужностей як вирішальний чинник збільшення випуску продукції, підвищення продуктивності праці й рентабельності виробництва. Разом з тим, хлібопекарські підприємства мають відмінні від інших підприємств харчової промисловості технологічні та організаційні особливості.

Автоматизація повсюдно вважається головним, найперспективнішим напрямом розвитку промислового виробництва. Завдяки звільненню людини від безпосередньої участі у виробничих процесах, а також високій концентрації

основних операцій значно поліпшуються умови праці та економічні показники виробництва. Автоматизація обліку готової продукції та її збуту дозволяє скоротити обсяги облікових робіт, збільшити оперативність облікових даних та значно розширити аналітичні можливості економічної служби підприємства з метою забезпечення його керівництва необхідною інформацією для прийняття управлінських рішень.

Отже, при автоматизації обліку підприємств розрізняють інформаційні комп'ютерні системи, призначені для автоматизації ведення бухгалтерського обліку і системи, які призначені для виконання облікових робіт, пов'язаних з оперативним та управлінським обліком виробництва, зберігання і продажу продукції. На відміну від бухгалтерських програм, які здебільшого забезпечують складання звітності, системи оперативного і управлінського обліку – це інструмент бізнесу. Однак найбільший ефект досягається при проведенні комплексної комп'ютеризації бухгалтерського, оперативного, фінансового і управлінського обліку підприємства. Кінцевою метою комплексної автоматизації є створення інформаційної бази, яка б сприяла прийняттю управлінських рішень, вибору стратегії на основі аналізу господарської діяльності за різними показниками та досягненню конкурентоспроможності підприємства.

Таким чином, тільки за допомогою раціональної організації бухгалтерського обліку і на основі результатів аудиторської перевірки діяльності підприємства, виявлення сильних і слабих сторін в обліковій політиці підприємства можна намітити заходи по поліпшенню якості і збільшенню обсягу випуску готової продукції.

При цьому правильна, достовірна і об'єктивна оцінка зробленої готової продукції інформаційно визначає управління господарською діяльністю підприємства, оскільки прямо впливає на базу оподаткування і на ціноутворення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Белік В. Д. Підходи до організаційної системи внутрішнього контролю / В. Д. Белік // Міжнародний збірник наукових праць. – 2016 – № 3 (15). – С. 84-100.
2. Бойко Л. О. Організація та методика економічного аналізу: Навч. посібник для бакалаврів всіх напрямків підготовки. / Л. О. Бойко, Н. А. Волкова та ін. – Одеса: ОНЕУ, 2017– 348 с.
3. Бурлака Т. В. Організація та методика аналізу виробництва та реалізації готової продукції / Т. В. Бурлака // Напрямки розвитку обліку, контролю та економічного аналізу в умовах глобалізації: матеріали III міжнар. студентської наук.-практ. інтернет-конф., 20 квітня 2017 р. Частина 2 – Одеса: ОНЕУ, 2017 – С. 184-188.
4. Бурлака Т. В. Проблемні питання обліку готової продукції та її реалізації / Т. В. Бурлака // Напрямки розвитку обліку, контролю та економічного аналізу в умовах глобалізації: матеріали III міжнар. студентської наук.-практ. інтернет-конф., 20 квітня 2017 р. Частина 1 – Одеса: ОНЕУ, 2017 – С. 36-38.
5. Бутинець Т. А. Внутрішній контроль: суть і зміст / Т. А. Бутинець // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Економічні науки. – 2017. – № 2(44). – С. 31-42.
6. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік. Підручник/ За ред. проф. Ф. Ф. Бутинця - 7-є вид., перероб. і доп. / Ф. Ф. Бутинець – Житомир: «Рута», 2006. – 832 с.
7. Бутинець Ф. Ф. та ін. Бухгалтерський фінансовий облік: Конспект лекцій. – Житомир: ЖІТІ, 2016. – 288 с.
8. Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практика: навч.-практ. посіб. / Н. І. Верхоглядова, В. П. Шило, С. Б. Ільїна, В. І. Кисла. – К: ЦУЛ, 2010. – 536 с.

9. Вернигора Р. В. Математична модель перевезення сировини та готової продукції підприємств гірничо-металургійного комплексу за залізничними напрямками з паралельними ходами / Р. В. Вернигора, О. Ю. Папахов, Н. О. Логвінова // Науковий вісник Національного гірничого університету. – 2013. – № 3. – С. 93-102.

10. Волкова Н. А. Організація та методика економічного аналізу: Навч. посібник. / Н. А. Волкова, Н. Е. Подвальна – Одеса: ОНЕУ, ротапринт. – 2013. – 267 с.

11. Вороніна В. Л. Особливості документального відображення руху готової продукції / В. Л. Вороніна, В. В. Черниш // Кримський економічний вісник. – 2013. – Частина I. – С. 75-78.

12. Вороніна В. Л. Шляхи вдосконалення обліку готової продукції / В. Л. Вороніна // – 2013. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.uccu.org.ua>.

13. Глібко В. М. Судова бухгалтерія: підруч. / В. М. Глібко, О. П. Бушан. – К. : Юрінком Інтер, 2006. – 112 с.

14. Голов С. Ф. Фінансовий облік: Підручник. – К.: Лібра, 2015, – 976 с.

15. Гребенюк Ю. В. Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку / Ю. В. Гребенюк // Бухгалтерський облік, оподаткування, аналіз і аудит: І міжн. наук.-практ. конф., 11 грудня 2015 р. – Чернігів: Черніг. нац. технол. ун-т, 2015. – С. 115-116.

16. Гринавцева О. В. Облік і аудит готової продукції та її фінансових результатів від реалізації / О. В. Гринавцева // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://disser.com.ua/content/336711.html>.

17. Гура Н. О. Облік видів економічної діяльності: навч. посіб. / Н. О. Гура. – К.: Знання, 2010. – 392 с.

18. Державний стандарт України 2960-94: Наказ Держстандарту України від 28 грудня 1994 р. № 333.

19. Документальне оформлення руху готової продукції [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [// um.co.ua/8/8-14/8-1456.html](http://um.co.ua/8/8-14/8-1456.html)

20. Житній П. Принципи формування облікової політики / П. Житній // Бухгалтерський облік і аудит. – 2007. – № 4. – С. 25-28.
21. Жмур Н. М. Удосконалення обліку готової продукції та її реалізації // Держава та регіони // Серія: Економіка та підприємництво. – 2007. – № 2. – С. 301-304 .
22. Заокіпна Н. С. Удосконалення обліку готової продукції та її реалізації / Н. С. Заокіпна // – 2013. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://intkonf.org/zaokipna-ns-udoskonalennya-obliku-gotovoyi-produktsiyi-ta-yiyi-realizatsiyi/>
23. Іорданов В. Інвентаризація на підприємстві / В. Іорданов // – Все про бухгалтерський облік. – 2011. – № 114. – С. 68.
24. Князюк І. Актуальні проблеми обліку виробничих запасів на підприємствах України / І. Князюк // Удосконалення обліку й аналізу в системі управління підприємства. – 2015. – № 2. – С. 63-65.
25. Круш П. В., Подвігіна В. І., Сердюк Б. М. та ін. Економіка підприємства: Навч. посіб. / за заг. ред. П. В.Круша, В. І. Подвігіна. – К.: Ельга-Н., КНТ, 2011. – 780 с.
26. Кулаковська Л. П., Піча Ю. В. Організація і методика аудиту: Підручник. – К.: Каравела, 2012. – 544 с.
27. Куценко В. Й. Економічна сутність процесу реалізації продукції / В. Й. Куценко, К. О. Барміна // Фінансовий облік. – 2012. – С. 328-329.
28. М'яка С. І. Особливості обліку готової продукції у фермерських господарствах / С. І. М'яка // Облік і аудит. – 2012. – № 47. – С. 44-49.
29. Облік реалізації готової продукції та оприбуткування, [Електронний ресурс]. – Режим доступу – [//ru.osvita.ua/vnz/reports/](http://ru.osvita.ua/vnz/reports/).
30. Огійчук М. Ф., Плаксієнко В. Я., Беленкова М. І. та ін. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами: Підручник/ / За ред. проф. М. Ф. Огійчука – 6-те вид., перероб. і допов. – К.: Алерта, 2011. — 1042 с.

31. Петришина Н. С. Готова продукція та особливості її обліку / Н. С. Петришина, О. О. Радзіонова // Наука й економіка. – 2014. – Вип.1. – С. 53-56.
32. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси». Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. № 246 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: [//zakon5.rada.gov.ua/](http://zakon5.rada.gov.ua/)
33. Пушкар М. С. Фінансовий облік / М. С. Пушкар - Тернопіль: Карт-бланш, 2002. – 628 с.
34. Рибак І. І. Роль внутрішньогосподарського контролю використання виробничих запасів. / І. І. Рибак, В. В. Івата // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2017. – № 16. – С. 914-917.
35. Саввон О. О. Удосконалення обліку готової продукції та її реалізації / О. О. Саввон// Держава та регіони. – 2007. - №3. – С. 321-324.
36. Савицька Г. В. Аналіз господарської діяльності підприємства: навч. посібник / Г. В. Савицька. – М. : ИНФРА-М, 2010. – 632 с.
37. Садовська І. Б. Бухгалтерський облік : навч. посібник / І. Б. Садовська, Т. В. Божидарнік, К. Є. Нагірська. – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 688 с.
38. Сімон Г. С. Організація внутрішнього контролю запасів на підприємстві / Г. С. Сімон, Н. М. Бондаренко // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – 2017. – № 22. – С. 97-100.
39. Скотнікова Л. П. Бухгалтерський облік і фінансова звітність на підприємстві: навчально-методичний посібник / Л. П. Скотнікова, Т. А. Миланич, О. О. Солодовнік. – Х.: ІНЖЕК, 2003. – 328 с.
40. Слободяник Ю. Б., Сиротенко Н. А. Підготовка, подання та аудит фінансової звітності: траєкторія змін / Ю. Б. Слободник, Н. А. Сиротенко // Облік і фінанси. – 2018. – №1 (79) – С. 72-79.
41. Сльозко Т. М. Основні проблеми бухгалтерського обліку та звітності [Текст] / Т. М. Сльозко // Фінанси України. – 2010. – № 3. – С. 110- 117.

42. Слюсарчук Л. Облік готової продукції та її реалізації // Вісник податкової служби України. – 2010. – № 29 – С. 42-48.
43. Сопко В. В. Бухгалтерський облік [Електронний ресурс] - Режим доступу: [//studentam.kiev.ua/](http://studentam.kiev.ua/)
44. Сук Л. К. Організація бухгалтерського обліку: Підручник / Л. К. Сук, П. Л. Сук – К.: Каравела, 2011. – 624 с.
45. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: підруч. / Н. М. Ткаченко. – К.: Алерта, 2006. – 671 с.
46. Халевицька Т. Г. Облік процесу реалізації продукції: теорія та практика / Т. Г. Халевицька // Аграрний вісник Причорномор'я, Економічні науки. – 2009. – № 49. – С. 57-65.
47. Хом'як Р. Л. Бухгалтерський облік в Україні : навч. посіб. / Хом'як Р. Л., Партин Г. О., Корягін М. В. та ін. – 2-е вид. – Львів : «Інтелект-Захід», 2003. – 820 с.
48. Хом'як Р. Л. Бухгалтерський облік в Україні: навч. посіб. / Р. Л. Хом'як, В. Лемешівський. – [7-ме вид., перероб. і доп.]. – Львів: Нац. ун-т «Львівська політехніка», «Інтелект-Захід», 2008. – 1224 с.
49. Цебрій М. М. «Проблеми обліку готової продукції та її реалізації» [Електронний ресурс] - Режим доступу: [//nauka.kushnir.mk.ua/](http://nauka.kushnir.mk.ua/).
50. Шваб Л. І. Економіка підприємства: навч. посіб. / Л. І. Шваб. – К.: Каравела, 2005. – 568 с.